

Sárospataki Kommunális Szervezet

3950 Sárospatak, Dózsa György út 2. • 3950 Sárospatak, Pf. 174.

Tel.: 47/312-304 • e-mail: kommunalis@sarospatak.hu

Beszámoló

a Sárospataki Kommunális Szervezet 2025. évi tevékenységéről,
gazdálkodásáról és a működés főbb szakmai-pénzügyi tapasztalatairól

Készítette:
Ferencz Gábor
intézményvezető

Bevezető

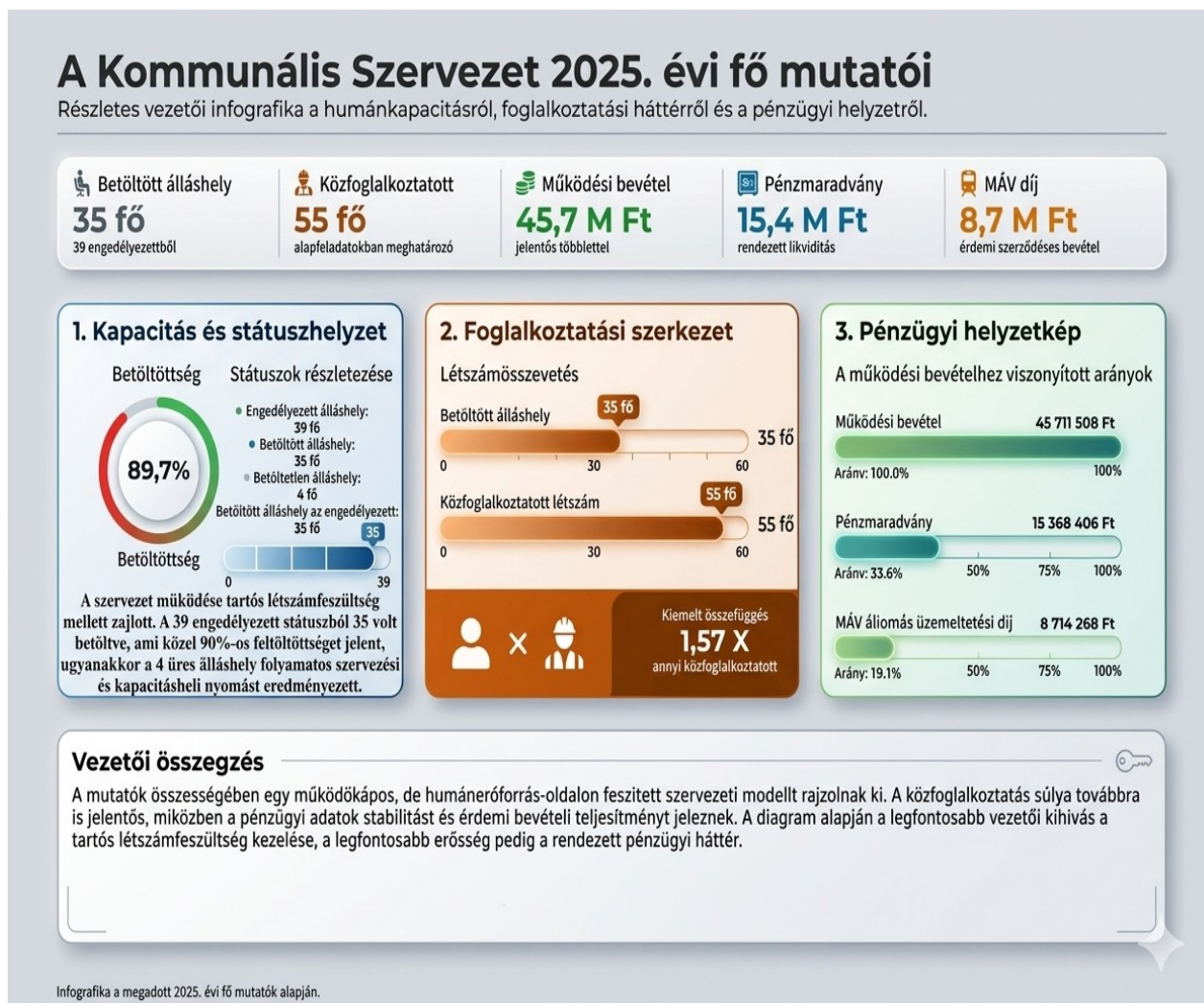
A Sárospataki Kommunális Szervezet számára a 2025. év nem pusztán egy költségvetési ciklus volt, hanem szemléleti és működési fordulópont. A 2025. március 1-jével megvalósult vezetői váltást követően a Szervezet célja az volt, hogy az alapfeladatok biztonságos ellátása mellett a napi működést átláthatóbbá, szervezettebbé, fegyelmezettebbé és eredményesebbé tegye.

Az év tapasztalatai azt mutatják, hogy e törekvés kézzelfogható eredményeket hozott. A közterületi és városüzemeltetési feladatok folyamatosan teljesültek, a saját műszaki és humán kapacitások jobb kihasználása erősödött, a gazdálkodás egyensúlya fennmaradt, a működési bevételek a tervezettet jelentősen meghaladták, és a Szervezet az évet támogatáskiegészítés nélkül, rendezett likviditási helyzettel, valamint számottevő pénzmaradvánnyal zárta.

A 2025. évi beszámoló ezért nem csupán az elvégzett feladatok összegzése, hanem annak dokumentuma is, hogy egy vezetői szemléletváltás miként tud rövid időn belül kézzelfogható, a város mindennapi működésében is látható eredményeket hozni. A virágosabb közterek, a szervezettebb feladatellátás, a javuló belső működési fegyelem, valamint a stabil pénzügyi háttér egyaránt ezt igazolják.

Mindezzel együtt a beszámoló rögzíti azokat a kockázatokat is – különösen a szakemberhiányt, a nem versenyképes bérezést, az eszközpark terheltségét és a közfoglalkoztatásra való érdemi ráutaltságot –, amelyek kezelése a következő időszak egyik legfontosabb fenntartói és vezetői feladata marad.

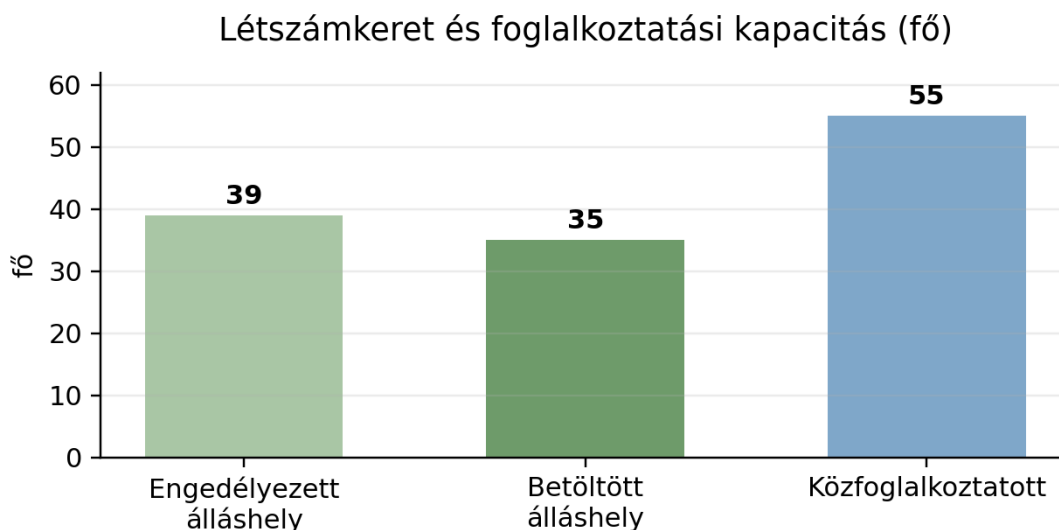
Sárospatak város 2025. évének legfontosabb pénzügyi és működési mutatói

1. A Szervezet általános jellemzői és működési keretei

A Sárospataki Kommunális Szervezet feladatköre összetett, több közszolgáltatási és városüzemeltetési területet fog át. A Szervezet tevékenysége különösen a közfoglalkoztatási programok szervezésére, a közutak fenntartására, a piac üzemeltetésére, a települési zöldfelületek kezelésére, a város- és községgazdálkodási szolgáltatások biztosítására, valamint a végardói köztemető fenntartására terjed ki. A feladatellátás kereteit az Alapító Okirat és a fenntartói döntések határozzák meg.

A Szervezet engedélyezett álláshelyeinek száma 39 fő volt, amelyből az év során 35 álláshely volt betöltve. A költségvetési évben 55 fő közfoglalkoztatott bevonására is sor került. Az irányítási és szakmai koordinációs feladatokat egy általános igazgató, egy igazgatóhelyettes, négy csoportvezető és egy raktárvezető látta el. Az adminisztratív feladatokat három teljes munkaidős, egy részmunkaidős rehabilitációs foglalkoztatott, valamint egy közfoglalkoztatott munkavállaló végezte. A fizikai állományban tíz teljes állású segédmunkás, egy rehabilitációs segédmunkás és tizennégy szakmunkás dolgozott.

1. ábra – Sárospatak város kommunális szervezetének létszámkerete és foglalkoztatási kapacitása

A működés hatékonyságát ugyanakkor érezhetően korlátozza a szakképzett munkaerő hiánya. Különösen villanszerelő, bádogos, ács és tetőfedő szakemberekre lenne szükség ahhoz, hogy az önkormányzati vagyonelemek állagmegóvása és a karbantartási feladatok nagyobb arányban, saját kapacitással, rövidebb határidővel és kiszámíthatóbb minőségben valósuljanak meg. Gazdasági és fenntartói szempontból ez azért kiemelt kérdés, mert a tartós szakemberhiány növeli a külső vállalkozói igénybevétel kényszerét, és ez közvetlenül emelheti a működési költségeket.

Szakmailag kedvező körülmény, hogy a Szervezet duális képzőhelyként együttműködik a Vay Miklós Református Technikum, Szakképző Iskola és Diákotthonnal. Ennek keretében két gépjármű-mechatronikai technikus és három kőműves tanuló számára biztosított gyakorlati képzési lehetőséget, ami hosszabb távon az utánpótlás-nevelés egyik fontos eszköze lehet.

2. A szakmai tevékenység részletes bemutatása

A Szervezet 2025-ben elsődleges céljaként az alapfeladatok biztonságos, folyamatos és költségtudatos ellátását tekintette. A fenntartói elvárások teljesítése mellett arra is törekedett, hogy a feladatellátás szervezése rugalmasabbá, a költségszerkezet pedig áttekinthetőbbé váljon. Ennek részeként a Szervezet az előző évekhez hasonlóan 2025-ben is szélesebb körben keresett együttműködő partnereket, és igyekezett a meglévő saját műszaki és humán erőforrásokat intenzívebben hasznosítani.

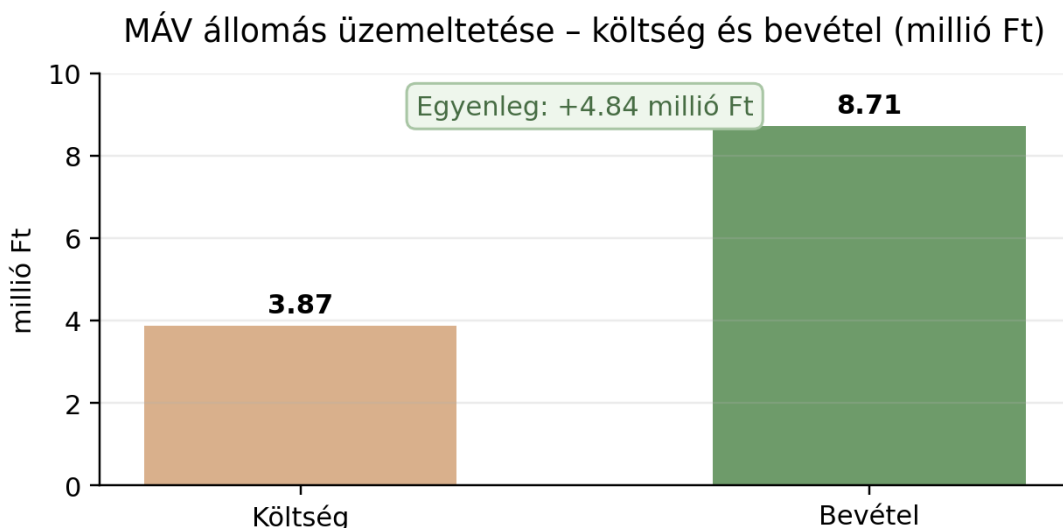
2.1. A MÁV állomás üzemeltetése és a műszaki háttér megerősítése

A Sárospatak Város Önkormányzatával kötött üzemeltetési szerződés alapján továbbra is a Sárospataki Kommunális Szervezet látta el a MÁV állomás épületének karbantartási és parkfenntartási feladatait. A megkezdett parkosítás folytatása hozzájárult ahhoz, hogy az állomás környezete rendezettebbé és esztétikusabbá váljon, ami turisztikai és településképi szempontból is indokolt. A feladatokat a Szervezet részéről kétfős személyzet látta el.

A MÁV állomáshoz kapcsolódó közfeladat-ellátás a megállapodás 1.3. pontja szerinti takarítási, nyitási-zárási és virágosítási feladatokra is kiterjedt. E munkák Sárospatak város egyik fontos kapujának rendezett megjelenését biztosították, miközben a szerződéses feladatellátás bevételi oldalán is kedvezően járult hozzá az intézmény gazdálkodásához.

Az üzemeltetés során ugyanakkor jelentős többletterhet okoztak az év közben bekövetkezett rongálások. A várók és illemhelyiségek folyamatos használhatóságának biztosítása csak számottevő költségráfordítással volt fenntartható, és a helyreállítási költségek az előző évhez képest emelkedtek. Ez fenntartói és vagyonvédelmi szempontból azt jelzi, hogy a működtetés mellett a megelőző védelmi intézkedések – különösen a vagyonvédelem és a kontroll – erősítése is indokolt lehet.

A MÁV állomás üzemeltetésére 2025-ben felmerült költség 3.871.430 Ft volt, amely egy fő megbízási díját is tartalmazta, míg a szerződés szerint kiszámlázott és befolyt üzemeltetési díj nettó 8.714.268 Ft volt. A két adat együttesen azt mutatja, hogy e feladatellátási terület gazdaságilag is kedvező pozíciót képvisel, ezért szerződéses és teljesítési szempontból is célszerű a jövőben fokozott figyelemmel kezelni.

2. ábra – Sárospatak város MÁV állomás-üzemeltetésének költség- és bevételi képe

2025-ben a gépjárművek és kisgépek javítására, karbantartására 15.787.225 Ft-ot fordított a Szervezet. A belső gépjárműjavító műhely működtetése továbbra is nélkülözhetetlen, mert a gyors hibafeltárás és az azonnali beavatkozás nemcsak az üzemidő-kiesést csökkenti, hanem érdemi megtakarítást is eredményez a külső vállalkozói igénybevétel mérséklésével. Működési biztonság szempontjából különösen fontos, hogy a munkaterületen meghibásodó járművek javítása saját háttérrel jellemzően rövid idő alatt megoldható volt, míg külső szereplő bevonásával ez több napos vagy akár többhetes kiesést is okozott volna.

A gépműhely munkáját 2025-ben a tervszerű állagmegóvás és a gyors reagálóképesség jellemezte. A Goldoni traktoron átfogó motorfelújítás, karosszériaajavítás, sárvédő- és doblemez-helyreállítás, valamint üvegcserek történtek. Jelentős szakmai teljesítmény volt a targonca teljes körű felújítása, az Unimog eszközhordozó generálajavítása és a saját gyártású új plató elkészítése is.

A tehergépjármű-flotta karbantartása során a MAN jármű futómű-stabilitásához kapcsolódó javítások, a Fiat Ducato tengelykapcsoló-helyreállítása, az útseprő célgép teljes fékrendszeri és hidraulikai javítása, továbbá a Mercedes teherautó felépítményének helyreállítása is megtörtént. A gépműhely emellett gyártási és fejlesztési feladatokat is ellátott: saját kivitelezésben készült speciális kanál a Hidromek földmunkagéphez, valamint új játszótéri korlátok is. Mindez azt mutatja, hogy a műhely nem pusztán karbantartó egység, hanem a költséghatékony önkormányzati üzemeltetés egyik stratégiai eleme.

Kiemelendő az Unimog teherautó felújítása, javítása és helyreállítása, valamint az MT 8 kis traktor és a hozzá tartozó pótkocsi teljes körű felújítása is. A rendelkezésre álló iratanyagok alapján e munkaeszközök esetében korábban akár a vásáron történő értékesítés irányába mutató szándék is valószínűsíthető volt, ezzel szemben a 2025. évi döntések a vagyonmegóvást, az eszközérték megőrzését és a költségtakarékos, hosszú távon fenntartható gazdálkodást szolgálták. A felújított járművek és munkagépek üzemben tartása ugyanis kedvezőbb gazdasági pozíciót teremt, mint azok érték alatti kivezetése és a későbbi pótlási kényszerből eredő többletkiadás.

2.2. Önkormányzati utak és csapadékvíz-elvezető rendszerek karbantartása

Az önkormányzat tulajdonában és kezelésében álló szilárd burkolatú közutak állapota folyamatos beavatkozást igényel. A 2025. évi útkarbantartási munkákat tavasszal a turisztikai és idegenforgalmi szempontból legfontosabb közterületi utak javításával kezdtük, majd a nagy forgalmú belterületi szakaszok, ezt követően pedig az alsóbbrendű utak és a gyalogjárdák karbantartása következett. A prioritási sorrend megfelel a forgalombiztonsági, településüzemeltetési és városképi szempontoknak.

A Szervezet 23,5 tonna meleg aszfaltot dolgozott be, továbbá az önkormányzat által korábban beszerzett Infraset típusú berendezéssel 50 tonna Stravia Viafalt zsákos aszfalt felhasználásával mintegy 1200 m² felület javítását végezte el. Mindez azt igazolja, hogy a rendelkezésre álló technológia aktív hasznosítása kézzelfogható eredménnyel jár, és csökkenti az azonnali külső kivitelezői függést.

A közlekedésbiztonság javítása érdekében sebességcsökkentő küszöbök kerültek kihelyezésre a József Attila és a Toldi Miklós utcában.

Több helyen megtörtént a kopott, megrongálódott közúti jelzőtáblák cseréje, továbbá a beszakadt csatornaszemek és víznyelőrácsok helyreállítása. A gyalogos-átkelőhelyek, parkolók és felállási vonalak útburkolati jeleinek felfestése szintén megtörtént, továbbá két új buszmegálló került kihelyezésre a Kazinczy és a Wesselényi utcában.

A 2025. évi út- és közterületi beavatkozások körében Sárospatakon megvalósult a Téglagyári utca, a Berek utca és a Berek-Majális térségének kövezése, feltöltése és kátyúzása, a Bem utca aszfaltozásához kapcsolódó csapadék-elnyelők és aknák helyreállítása, továbbá a Harsányi Zsolt köz aszfaltozás előtti műszaki előkészítése is. Ugyancsak ide tartozott a Keller lakópark szennyvíz-gerincének helyreállítása és az önkormányzati utak folyamatos kátyúzása.

A vasúti jelzőtáblák cseréje, a közlekedési táblák kihelyezése és cseréje a Műszaki és Kommunális Irodával egyeztetve, az útburkolati jelek festése, a víznyelők és csapadékelvezető rácsok tisztítása, továbbá a Széchenyi utcai útpadka és csapadékarok karbantartása egyaránt az infrastruktúra állagmegóvását, a vagyonérték védelmét és a későbbi nagyobb helyreállítási költségek megelőzését szolgálta. Ugyanezt a célt szolgálta a Suta-patak, a Habán árok, a Honvéd utca, a Nagy Lajos út, a Dózsa György utca és a Keller lakópark térségében elvégzett ároktisztítási és kaszási munka, valamint a Comenius utcai járda létesítése a kavicsos parkolónál és a Ciróka kerékpárút tisztítása, illetve kövezése is.

A közterületi infrastruktúra karbantartásához kapcsolódóan ülőpadok felújítására és kihelyezésére került sor a lakótelepi, belvárosi és játszótéri területeken, valamint a végardói temető ravatalozójánál. A Makovecz téren szintén padfelújítás és festés történt. A Kutyahegy 1. szám alatti ingatlan bontása, továbbá a bozótirtás és tereprendezés elvégzése a városképi és közbiztonsági szempontokat egyaránt szolgálta.

Az ügyiratok szerint a 0734/1 hrsz.-ú, természetben 3950 Sárospatak, Kutya-hegy 1. szám alatti ingatlanon 2025. április 10-én megtartott helyszíni szemle azt rögzítette, hogy az épület tovább romlott, élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető állapotban volt, a területen bontási hulladék és illegális hulladék is felhalmozódott, egyes helyiségekben pedig tűz nyomai voltak azonosíthatók. A bontási törmelék elszállítása és a terület rendezése ezért indokolt közbiztonsági, településképi és vagyonvédelmi intézkedésként értékelhető.

A kiburkolt, nyílt szintű csapadékvíz-elvezető árkok állapota folyamatos tisztítást és karbantartást igényel. A kül- és belterületi makadám jellegű utak javításához 142 tonna zúzottkő felhasználására került sor. Az útrekonstrukció Apróhomok, Bálványos tanya, Dorkó tanya, Széchenyi út, Halászhomok, Megyer-hegyi út, Fürdős dűlő és Téglagyár utca térségét érintette. A mechanikai gyomirtás és cserjeirtás rendszeresen megtörtént a csapadékvíz-elvezető árkok mentén is. A tapasztalatok alapján e feladatkör a következő években is folyamatos kapacitást fog igényelni.

2.3. Illegális hulladéklerakók felszámolása és téli üzemeltetési feladatok

A 2025. évi program egyik hangsúlyos eleme az illegális hulladéklerakók felszámolása volt. A program keretében 136 m³ hulladék elszállítására került sor, nyolc köbméteres konténerek alkalmazásával összesen tizenhét alkalommal. A beavatkozások nem csupán környezetvédelmi és településképi jelentőséggel bírtak, hanem a közterületek rendeltetésszerű használatának helyreállítását is szolgálták.

A program célja az illegális hulladékdepók megszüntetésén túl az volt, hogy az önkormányzat és intézményei a közterületek, járdák és a szelektív hulladékgyűjtő pontok környezetének folyamatos tisztántartásával mintaszerű magatartást közvetítsenek. A korábban kihelyezett szelektív hulladékgyűjtő szigetek közül tíz felszámolása is megtörtént. A feladatellátásban öt közfoglalkoztatott, valamint hat szervezeti dolgozó vett részt.

A téli időszakban a fő közlekedési útvonalak, a mellékutak és a városi terek hóeltakarítását és síkosságmentesítését a Kommunális Szervezet dolgozói végezték, míg a járdák tisztántartása és síkosságmentesítése a közfoglalkoztatott munkavállalók feladata volt. E tevékenység jogi és kártérítési szempontból is kiemelt jelentőségű, mivel a biztonságos közlekedési feltételek fenntartása a településüzemeltetés egyik alapvető kötelezettsége.

2.4. Karbantartási és javítási tevékenység

A karbantartási részleg feladata az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok és lakások karbantartása, javítása, valamint a városi intézmények megrendeléseire kapcsolódó egyéb szolgáltatások biztosítása. E körbe tartozik a közterületen működtetett ivó- és szökőkutak karbantartása, az asztalosmunkák elvégzése, valamint a gépjárművek és egyéb gépi berendezések javítása is.

Az önkormányzati lakások folyamatos karbantartása mellett megvalósult a Sport utca 1. szám alatti önkormányzati bérlakás kéményrakása, a Római Katolikus temető Martinovics utcai kiskapujának kialakítása, a végardói temető kapujának helyreállítása, továbbá az Egészségház

előtti mozgáskorlátozott feljáró létesítése és a belvárosi kerékpártároló állványok felújítása is. E beavatkozások a közvagyon rendeltetésszerű használatát, az akadálymentesítést, valamint a lakossági és kegyeleti infrastruktúra jobb használhatóságát egyaránt szolgálták.

A feladatok döntő része teljesült, ugyanakkor az önkormányzati lakások felújításánál továbbra is komoly nehézséget okoz a megfelelő szakképzettséggel rendelkező munkaerő hiánya. Az ács-, tetőfedő- és bádogos kapacitás hiánya nem csupán szervezési nehézséget okoz, hanem a határidős teljesítés és a minőségi munkavégzés szempontjából is kockázatot jelent. Fenntartói oldalról ezért célszerű mérlegelni, hogy a kritikus szakmákban saját létszámfejlesztés, keretszerződéses külső biztosítás vagy vegyes modell biztosítja-e a legkedvezőbb megoldást.

3. Üzemeltetési feladatok és szolgáltatási területek

A Szervezet 2025-ben több olyan szolgáltatási területet is működtetett, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a város napi működéséhez, a lakossági ellátáshoz és az idegenforgalmi környezet fenntartásához. E területek közül külön is kiemelendő a városi piac, a városi WC és a rendezvények technikai kiszolgálása.

3.1. Városi piac

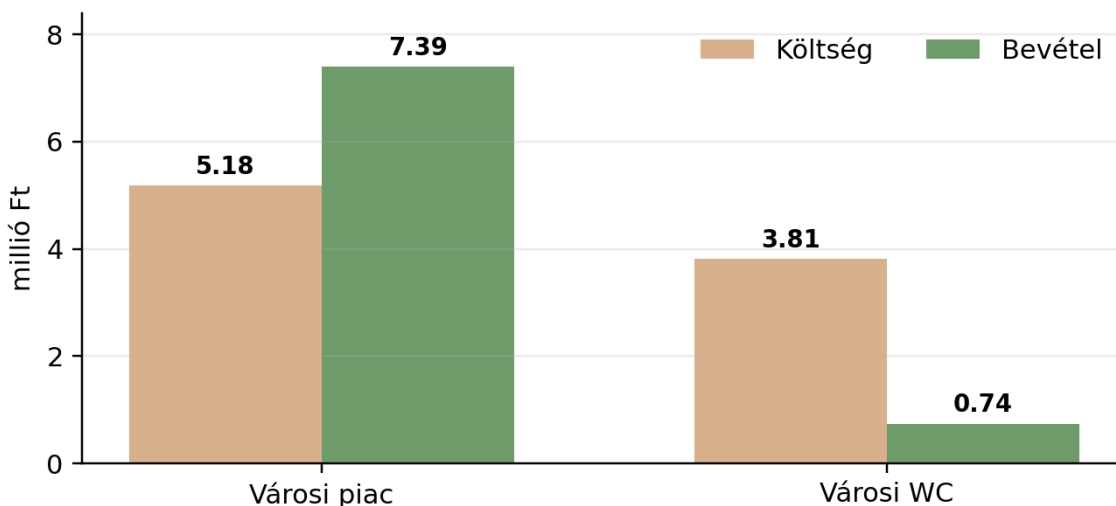
A városi piac üzemeltetésére 2025-ben 5.184.172 Ft kiadás merült fel, amely a piacfelügyelő megbízási díját is magában foglalja. A piac összbevétele – a WC-használatból, bérleti díjakból, helypénzből és bolhapiaci bevételekből együtt – 7.394.994 Ft volt. A számok alapján megállapítható, hogy a piac működtetése pénzügyi szempontból is kedvezőbb pozícióban volt, miközben közösségi és ellátási funkciója önmagában is indokolja fenntartását.

A piacüzemeltetés körébe a zöldségpiac és a bolhapiac folyamatos működtetése is beletartozott, ami a helyi kereskedelmi kapcsolatok fenntartása mellett közösségi és ellátási funkciót is betöltött Sárospatak városban.

3.2. Városi WC

A városi WC üzemeltetésére 2025-ben 3.813.599 Ft költség merült fel; a feladatot egy fő nyugdíjas megbízási jogviszonyban látta el. A szolgáltatásból származó bevétel 739.500 Ft volt. Gazdasági szempontból ez a feladat önmagában nem tekinthető öfenntartónak, ugyanakkor közszolgáltatási, városképi és turisztikai jelentősége miatt indokolt a fenntartása. A szolgáltatás értékelése során ezért nem kizárólag a közvetlen bevételi oldalt, hanem a városi infrastruktúra működésében betöltött szerepét is figyelembe kell venni.

Üzemeltetett szolgáltatások pénzügyi képe (millió Ft)

3. ábra – Sárospatak város piac- és városi WC-üzemeltetésének pénzügyi összevetése

3.3. Rendezvények lebonyolításában való részvétel

A Kommunális Szervezet 2025-ben részt vett a városi rendezvények lebonyolításában is. A közreműködés elsődlegesen szállítási és technikai háttérbiztosítási feladatokból állt, de emellett a helyszínek környezeti állapotának fenntartásához és a város tisztaságának megőrzéséhez is aktívan hozzájárult. Ez a tevékenység jól mutatja a Szervezet sokoldalúságát és gyors mozgósíthatóságát.

A Szervezet a városi rendezvények előkészítésében és lezárásában is érdemi szerepet vállalt: a színpadállítást, a székek, sörgarnitúrák, pavilonok és faházak szállítása mellett közreműködött a Zemplén Fesztiválhoz, a Richter Egészségnaphoz és más városi eseményekhez kapcsolódó technikai kiszolgálásban, továbbá elvégezte a rendezvények előtti és utáni takarítási, illetve visszapakolási feladatokat is.

4. Városi zöldfelületek kezelése és mezőgazdasági program

A városi parkfenntartási és növénytermesztési feladatok 2025-ben a Start Értékteremtő közfoglalkoztatási programmal összehangoltan valósultak meg. A közfoglalkoztatási és intézményi kapacitások együttes alkalmazása lehetővé tette, hogy a város közterületi virágosítása és a fóliás termesztés költségtakarékos módon, saját előállításra támaszkodva történjen.

A parkok és virágágyások kezelése, gondozása a Rákóczi út, a Kazinczy út, a Herceg utca, a Comenius utca, az Erdélyi út, a Szent Erzsébet utca, a Zrínyi utca, a Makovecz tér, a Béla király tér, a Szepsy park, az Arany János utca és a Vízikapu térségében folyamatosan megtörtént, amelyhez rendszeres virágültetés és a Majális park rendbetétele is kapcsolódott. E munkák Sárospatak város településképe javítása mellett a városi közterek használhatóságát és vonzerejét is erősítették.

A virágültetéshez és a fóliás zöldségtermesztéshez szükséges magok, palánták és egyéb anyagok túlnyomó többsége a közfoglalkoztatási programból származott. Valamennyi kiültetett növény, valamint az értékesített zöldségféle a Dózsa György úti fóliásátorban került előállításra.

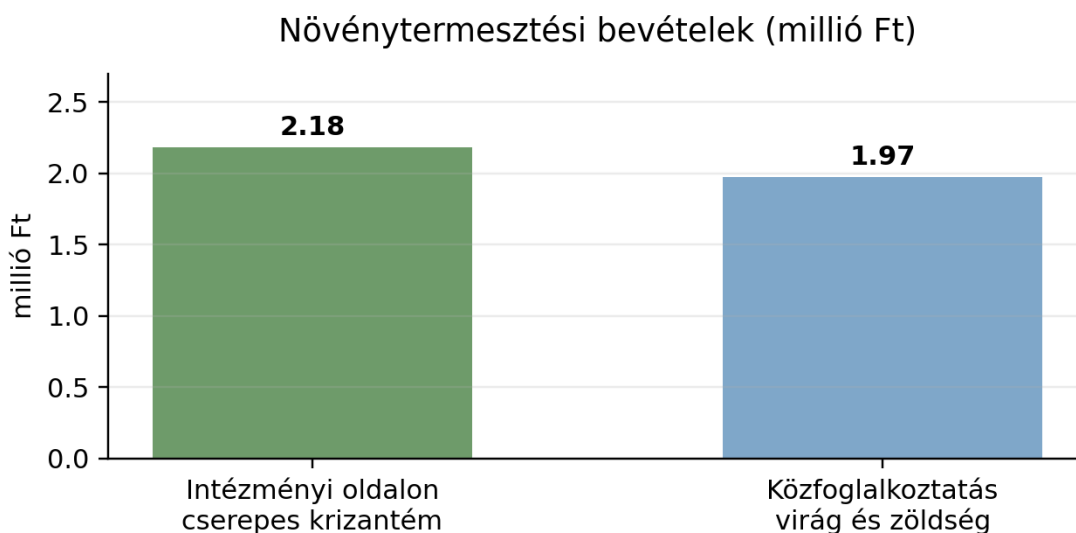
Ez a gyakorlat a korábbi, készáru-beszerzésre épülő modellhez képest költséghatékonyabb megoldást jelentett.

A korábbi években kialakított évelő virágágyak, rózsá- és cserjeágyások egy része ugyanakkor megújításra szorul. A Makovecz tér egyik rózságya, a Bodrog Hotel előtti parkosítás és a Vízikapu évelőágyásai esetében a növényállomány részben kiöregedett vagy hiányos. A tervezett felújítások és átalakítások 2025 ősztől 2026 májusának végéig ütemezhetők, az ehhez szükséges növényanyag egy része átültetéssel, más része a 2026. tavaszi magvetésekből állítható elő.

A Start Értékkeremtő programban és intézményi keretben augusztus és szeptember között kétnyári, vágott és cserepes virágok termesztése valósult meg. Az előállított mintegy ötezer darab kétnyári virág a városi közterületekre került, egy részük pedig értékesítésre. A kétnyári növények az elvirágozott egynyáriak helyére, illetve az évelők közé kerültek kiültetésre a Szent Erzsébet, Rákóczi és Eötvös úton.

A fóliás termesztés gazdasági eredménye is kedvező volt: a cserepes krizantémok értékesítéséből intézményi oldalon 2.183.500 Ft bevétel keletkezett, míg a közfoglalkoztatási programban a szálas krizantém, az egynyári virágok és a zöldségek értékesítése összesen 1.974.013 Ft bevételt eredményezett. Ez azt mutatja, hogy a növénytermesztési tevékenység nem csupán városszépítési, hanem bevételképző funkcióval is bír.

A fóliásátorban előállított cserepes krizantém, szálas krizantém, egynyári virág és zöldség nemcsak bevételt termelt, hanem közvetlenül mérsékelte a közterületi virágosításhoz és egyes intézményi szükségletekhez kapcsolódó külső beszerzési igényt is. Mindez azt jelenti, hogy a saját előállításból származó többletbevétel és költségkiváltó hatás együttesen csökkentette az önkormányzati önerő szükségletét, és kedvezőbb gazdálkodási pozíciót teremtett Sárospatak város számára.

4. ábra – Sárospatak város növénytermesztési tevékenységének bevételi hozzájárulása

A zöldfelület-kezelés szempontjából a feladatellátás elsősorban fűnyírásból, fakivágásból és öntözésből állt. A Szervezet gondozta a játszótérek, önkormányzati ingatlanok és közparkok füves területeit, valamint szerződés alapján a MÁV állomás zöldfelületeit is. A veszélyes vagy kiszáradt fák kivágása folyamatos volt, de az ehhez szükséges műszaki háttér és személyi feltételrendszer korlátozott, ezért egyes esetekben külső közreműködés válhat szükségessé. Fakivágás történt többek között a Béla király téren, az Esze Tamás, a Zrínyi és az Andrássy úton.

A szántóföldi területeken az erős parlagfű-fertőzöttség és az aszály okozta termés kiesés miatt kaszálást és tarlóhántást kellett végezni, a szántóföldi vetések felszámolásra kerültek. A tapasztalatok alapján mind a parkfenntartásban, mind a mezőgazdasági termelésben jelentős nehézséget okoz az öntözési lehetőség korlátozottsága; ennek kezelése a jövőbeni fejlesztési döntések egyik fontos szempontja lehet.

4.1. A 2025. évi megújulás képekben

A közterületi virágosítás, a saját előállítású növényanyag, a fóliás termesztés, valamint a zöldfelület-kezelési munkák képi dokumentációja jól szemlélteti, hogy a 2025. évi vezetői megújulás nemcsak szervezési és gazdálkodási mutatókban, hanem a városképen is jól látható eredményeket hozott.

Kétnyári viráganyag előkészítése saját nevelésből

Közterületi kiültetés és helyszíni növénytelepítés

Cserepes krizantémok saját termesztésből

Fóliás termesztés és saját előállítású növényállomány

A parkfenntartási és külterületi feladatok végrehajtása a mindennapi városüzemeltetésben is érzékelhető változást eredményezett: a rendezettebb virággyások, a gondozottabb közterek és a karbantartott zöldfelületek a Szervezet munkájának közvetlen, a lakosság számára is látható eredményei.

Megújult közterületi virágágyások a város frekventált pontjain

Kaszálási és területkarbantartási feladatellátás

Külterületi zöldfelületek rendezése és fenntartási munkálatok

5. Közfoglalkoztatási programok értékelése

A közfoglalkoztatás a Szervezet működésének továbbra is meghatározó pillére. A program egyszerre szolgálja a kötelező feladatellátás támogatását és a városüzemeltetési feladatokhoz szükséges élőkommunikáció részbeni biztosítását. Nélküle a jelenlegi feladatszint fenntartása számottevően nehezebb, egyes területeken pedig reálisan nem is volna biztosítható.

A programokban jellemzően alacsony képesítésű, illetve szakképesítéssel nem rendelkező munkavállalók vesznek részt. Munkájuk ugyanakkor jelentősen hozzájárul a közterület-fenntartási és zöldfelület-kezelési feladatokhoz, ezáltal közvetve a város idegenforgalmi megjelenéséhez is.

A működés egyik legfontosabb kockázata, hogy a térségben időszakosan jelentkező mezőgazdasági idénymunkák és a közfoglalkoztatotti bérek alacsony szintje együttesen munkaerő-elszívó hatást eredményeznek. Ez létszámhiányhoz, kiszámíthatatlan jelenléthez és fokozott szervezési terhekhez vezet. A programok adminisztratív terhelése szintén jelentős, miközben a hatékony feladatellátás érdekében rendszeres helyszíni ellenőrzésre is szükség volt.

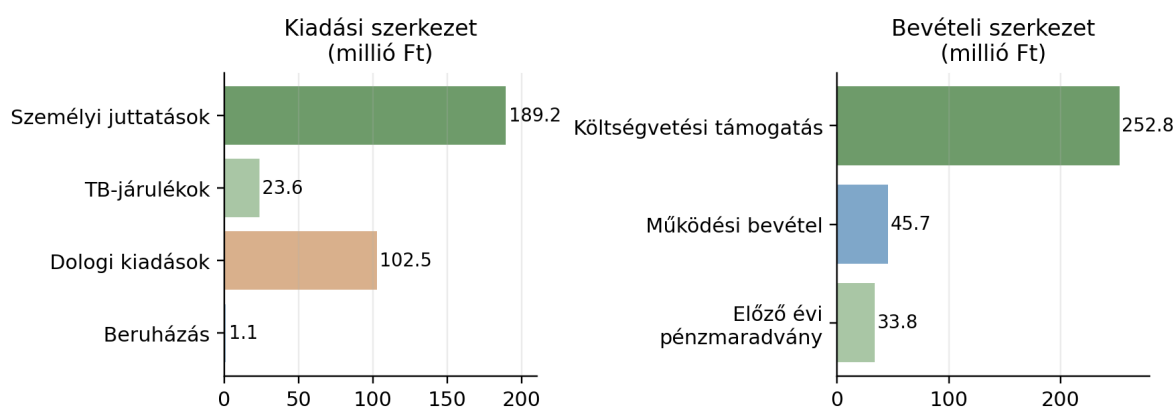
A mezőgazdasági program keretében 2025-ben az egynyári, vágott és cserepes virágok, zöldségfélék és szántóföldi növények termesztése valósult meg, és a közfoglalkoztatás keretében 1.974.013 Ft bevétel realizálódott. A nyári időszakban azonban a térség mezőgazdasági idénymunkái az előző évekhez hasonlóan erőteljes munkaerő-elszívó hatást gyakoroltak. A megélhetési nehézségek és a bérfeszültségek miatt fellépő létszámhiány a feladatellátás hatékonyságát és bizonyos ponton túl a biztonságát is veszélyeztetheti.

A közfoglalkoztatási program eredményességét erősíti, hogy a Szervezet pályázati forrásból sikeresen nyert el egy AVANT 635i típusú univerzális törtcsuklós minirakodót 18.528.030 Ft értékben, valamint két adaptert 1.973.580 Ft értékben. Ez az összesen 20.501.610 Ft értékű eszközfejlesztés közvetlen önkormányzati saját forrás igénybevétele nélkül növelte a munkavégzés hatékonyságát, és hosszabb távon az üzemeltetési költségek mérsékléséhez is hozzájárulhat.

6. Gazdálkodási mutatók és pénzügyi értékelés

A 2025. évi gazdálkodás értékelése során kiemelendő, hogy az emelkedő üzemanyagárak és anyagköltségek ellenére a Szervezet működési bevételei elérték a 45.711.508 Ft-ot, amely a tervezetthez képest 18.127.888 Ft többletbevételt jelentett. A gazdálkodás egyensúlyát jelzi, hogy költségvetési támogatás-kiegészítésre nem volt szükség, az év 15.368.406 Ft pénzmaradvánnyal zárult, és szállítói tartozás nem maradt fenn.

A 2025. évi költségvetési szerkezet áttekintése

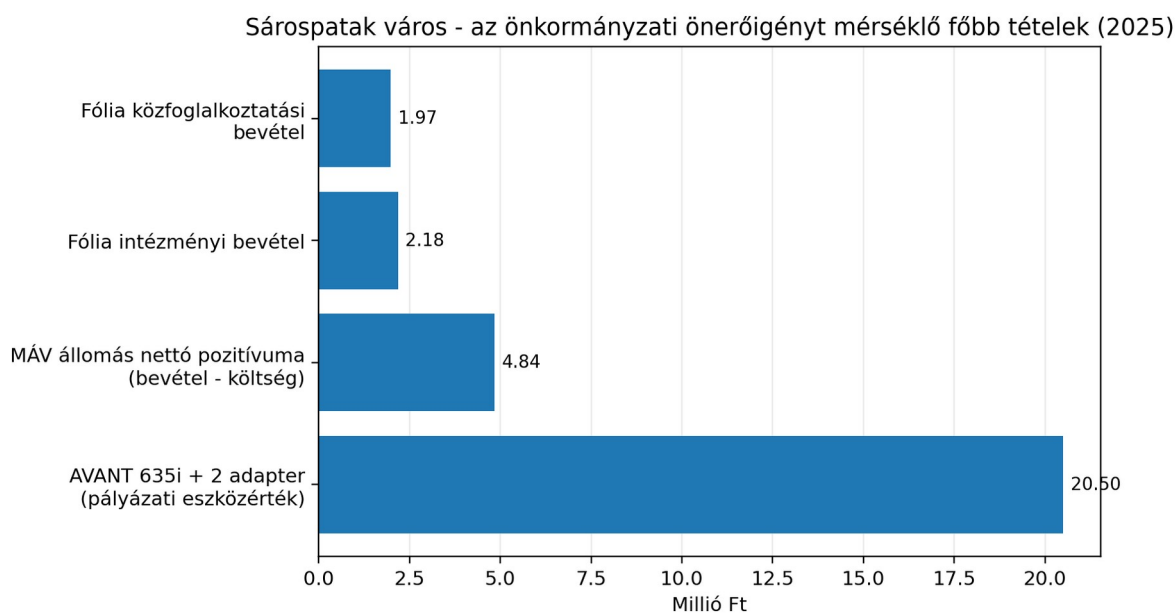
5. ábra – Sárospatak város 2025. évi költségvetési szerkezetének főbb elemei

A bevételi szerkezetet alapvetően az intézmény által nyújtott szolgáltatások alakították: szállítási és építőipari tevékenység, önkormányzati megrendelésekhez kapcsolódó továbbszámlázások, továbbá a fóliás termesztésből származó értékesítési bevételek. A beszámoló egyik fontos tanulsága, hogy a saját kapacitásra épülő feladatellátás – különösen a gépműhely, a karbantartó részleg és a növénytermesztés – nemcsak kiadáscsökkentő, hanem bevételtermelő tényezőként is megjelenik.

A működési kiadások szerkezete jól mutatja, hogy a személyi juttatások és a dologi kiadások továbbra is meghatározó súlyt képviselnek. Ez önmagában nem rendkívüli, ugyanakkor arra figyelmeztet, hogy a költségek hosszabb távú kordában tartása elsősorban hatékonyságnöveléssel, tervezett eszközmegújítással, célzott bérpolitikával és a külső szolgáltatások kiváltására alkalmas saját kapacitások megerősítésével biztosítható.

Jogi és fenntartói szempontból különösen kedvező körülmény, hogy a Szervezet a közfeladatellátást úgy biztosította, hogy közben a pénzügyi stabilitás fennmaradt. A likviditás megőrzése, a szállítói tartozás elkerülése és a költségvetési támogatás-kiegészítés szükségletlensége fegyelmezett gazdálkodásra utal. Ugyanakkor a jelenlegi pénzügyi stabilitás nem jelentheti azt, hogy a személyi és műszaki kockázatok kezelését el lehet halasztani; ellenkezőleg, a tartalékok megléte lehetőséget adhat a legégetőbb strukturális problémák fokozatos, átgondolt kezelésére.

A 2025. évi működés egyik legfontosabb gazdasági tanulsága, hogy az út-helyreállítási, virágosítási, fóliás termesztési és eszközmegóvási beavatkozások nem elszigetelt feladatokként, hanem az önkormányzati önerő mérséklését szolgáló, összehangolt gazdálkodási döntéseként értékelhetők. A saját előállítású növényanyag, a kapcsolódó értékesítési bevételek, a MÁV állomás nettó pozitívuma, valamint a pályázati úton megszerzett gépberuházás együttesen kedvezőbb pénzügyi mozgásteret biztosítottak Sárospatak város számára.

6. ábra – Sárospatak város önkormányzati önerőigényét mérséklő főbb tételei

7. Kockázatok, fejlesztési irányok és vezetői javaslatok

Elsőként indokolt a bérstruktúra és a humán erőforrás-helyzet felülvizsgálata. A szakemberhiány és a nem versenyképes bérezés közvetlenül érinti a feladatellátás minőségét, gyorsaságát és kiszámíthatóságát. Ennek kezelésére lépcsőzetes bérfelvezetési program, célzott szakember-toborzás, valamint utánpótlás-nevelési együttműködések megerősítése javasolt.

Másodsorban szükséges az eszközpark további tervszerű modernizációja. A saját műszaki háttér számos esetben bizonyította létjogosultságát, ezért a jármű- és kiegészítő

állagmegóvása, illetve fokozatos megújítása közvetlenül hozzájárulhat a külső vállalkozóktól való függőség mérsékléséhez és a feladatellátás üzembiztonságának növeléséhez.

Harmadsorban célszerű erősíteni az önkormányzati vagyonelemek védelmét és a káresemények megelőzését. A MÁV állomás környezetében tapasztalt rongálások arra utalnak, hogy a fenntartási ráfordítások csökkentése érdekében megelőző jellegű vagyónvédelmi intézkedések – ideértve a kontroll, a megfigyelés vagy az együttműködési protokollok fejlesztését – is mérlegelendők.

Negyedsorban indokolt az öntözési kapacitás és a kertészeti infrastruktúra fejlesztési lehetőségeinek vizsgálata. A parkfenntartás és a növénytermesztés egyaránt érzékenyen reagál az aszályos időszakokra, ezért minden, az öntözés biztonságát javító beruházás közvetlenül támogatja a városképi minőséget és az előállított növényanyag értékét.

Végül javasolt a gazdálkodási monitoring további erősítése. A bevételek és kiadások költséghelyi bontású, rendszeres értékelése – különösen a piac, a városi WC, a MÁV állomás és a karbantartási feladatok esetében – a fenntartói döntésekhez még pontosabb információs bázist teremthet.

8. Összegzés

A 2025. év a Sárospataki Kommunális Szervezet életében fordulópontként értékelhető. A 2025. március 1-jétől megkezdett vezetői munka eredményeként a Szervezet a személyi és műszaki korlátok ellenére szervezettebb működést, láthatóbb közterületi eredményeket és fegyelmezettebb gazdálkodást tudott felmutatni.

A beszámoló alapján egyértelmű, hogy a megújulás nem pusztán szemléleti szinten jelent meg. A városüzemeltetési alapfeladatok teljesítése folyamatos volt, a saját műszaki háttér nagyobb szerepet kapott, a zöldfelületi és növénytermesztési tevékenység kézzelfogható esztétikai és bevételi eredményt hozott, a működési bevételek meghaladták a tervet, az intézmény támogatáskiegészítés nélkül zárta az évet, szállítói tartozás nélkül és pénzmaradvánnyal.

Külön is hangsúlyozandó, hogy a közterületi utak helyreállítása, a városi virágosítás saját előállítású növényanyagra épülő erősítése és a fóliasátras termesztés bevételi teljesítménye együttesen olyan eredményeket hozott, amelyek kézzelfoghatóan javították Sárospatak város gazdálkodásának egyensúlyát és csökkentették a közfeladat-ellátás önkormányzati forrásigényét.

Mindez azt igazolja, hogy a vezetéváltás nem önmagában jelentett személyi változást, hanem olyan működési fordulatot indított el, amely a város mindennapjaiban is érzékelhető. A megőrzendő értékekre építve, de új szemlélettel szervezett munka eredménye 2025-ben már számszerűen és vizuálisan is láthatóvá vált.

A továbblépés feltétele ugyanakkor a strukturális kockázatok fokozatos kezelése, különösen a bérfeszültségek, a szakemberhiány, az eszközpark megújítása és az öntözési infrastruktúra fejlesztése terén. E kihívásokkal együtt azonban megállapítható, hogy a Sárospataki Kommunális Szervezet 2025-ben stabilabbá, láthatóbbá és eredményesebbé vált, és ezzel méltó módon járult hozzá Sárospatak rendezett, gondozott és működő városképéhez.

Mindezekre tekintettel kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a Sárospataki Kommunális Szervezet 2025. évi tevékenységéről és gazdálkodásáról szóló beszámolót megtárgyalni és elfogadni szíveskedjen.

1. számú melléklet – 2025-ben felszámolt illegális hulladéklerakó helyszínek

Sorszám	Helyszín	Helyrajzi szám
1.	Téglagyári tó	4084 hrsz.
2.	Berek horgászfalu eleje	091/2 hrsz.
3.	Vashíd	0691 hrsz.
4.	Viola út	088/3 hrsz.
5.	Kis erdő baromfi telep	0704 hrsz.
6.	József Attila utca	1799 hrsz.
7.	Alkotmány út (Bodrog felőli oldal)	554/1 hrsz.
8.	Pipacs utca	3897 hrsz.
9.	Botkő	0809 hrsz.
10.	Búzavirág utca	3885 hrsz.
11.	Mandulás út bal oldala	2191/1 hrsz.
12.	Thököly út vége	3600 hrsz.
13.	Kutya-hegy	—

2. számú melléklet – A 2025. évi gazdálkodás főbb adatai

A melléklet az intézmény főbb bevételi és kiadási adatait összegzi; a 6. fejezetben szereplő diagramok ezen adatok értelmezését segítik.

Megnevezés	Összeg (Ft)
Személyi juttatások	189.249.503
TB-járulékok	23.556.479

Megnevezés	Összeg (Ft)
Dologi kiadások	102.480.468
Beruházás	1.096.009
Kiadás összesen	316.382.459
Működési bevétel	45.711.508
Költségvetési támogatás	252.792.509
Előző évi pénzmaradvány igénybevétele	33.750.521
Bevétel összesen	332.254.538
2025. évi pénzmaradvány	15.368.406

Sárospatak, 2026. március 12.

Ferencz Gábor
intézményvezető

SÁROSPATAK VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

...../2026. (III. 26.)

határozati-javaslat

a Sárospataki Kommunális Szervezet 2025. évi tevékenységéről, gazdálkodásáról és a működés főbb szakmai-pénzügyi tapasztalatairól

Sárospatak Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Sárospataki Kommunális Szervezet 2025. évi tevékenységéről, gazdálkodásáról és a működés főbb szakmai-pénzügyi tapasztalatairól szóló beszámolót megtárgyalta, azt elfogadja.

Sárospatak Város Önkormányzata Képviselő-testülete megköszöni az intézmény vezetőjének és munkatársainak a végzett munkáját, további munkájukhoz erőt, egészséget kíván.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal